		1		
דו"ח מסכם בניסוי: אופטיקה 2 חלק:			שם הבודק : תאריך הבדיקה: _	
			${f I}$:ציון הדו״ח	
טם מדריך הניסוי (שם מלא) : נועם פופר			II	
נאריך ביצוע הניסוי : 23.04.23		ı		
נאריך הגשת הדו״ח: 07.05.23				
:דו״ח מוגש על ידי				
1עידו לארי I	<u> </u>		ילברשטיין	214547994
שם פרטי משפחה ת.ז.		שם פרטי	משפחה	r.1.
<u>חשמל פיזיקה</u> מסלול הלימוד	מסי קבוצת המעבדה	<u>Z</u> תת קבוצה	מספר עמדה	

<u>הערות הבודק לנושאים לקויים בדו"ח:</u>

מטרות הניסוי:

אימות חוק סנל באמצעות ארבע שיטות שונות והשוואת שיטות אלו אחת לשנייה. בנוסף לכך, נחקרו מנורות פליטת גז על ידי סריג עקיפה.

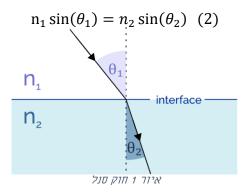
רקע תיאורטי:

כאשר אור נע בתווך מסוים הוא נע במהירות נמוכה ממהירות האור בוואקום. לכן, ניתן להגדיר מקדם שבירה של חומר על ידי : היחס בין המהירויות באופן הבא

$$n = \frac{c}{v} (1)$$

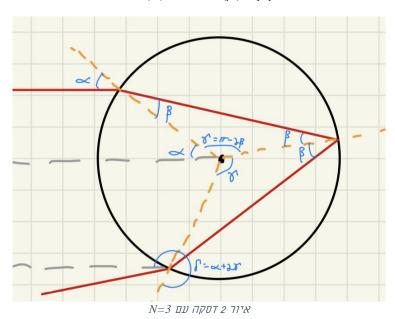
 $n=rac{c}{v}$ (1) היא מקדם האור בוואקום, v היא מהירות האור בוואקום, c כאשר c כאשר

מעקרון פרמה הקובע כי בהינתן שתי נקודות, האור ינוע במסלול שהזמן שייקח לו לעבור אותו הוא מינימלי, ניתן לגזור שני חוקים, חוק ההחזרה וחוק סנל. כאשר קרן אור עוברת בין שני תווכים היא יכולה לחזור לתווך בו היא נמצאת, חוק ההחזרה קובע כי זווית פגיעת הקרן ביחס לאנך של המשטח וזווית ההחזרה ביחס לאנך שוות. חוק סנל קובע כי הקשר בין זווית הפגיעה 1 אווית היציאה $heta_2$ של קרן האור בתווך בעל מקדם שבירה $ext{n}_1$ וזווית היציאה $heta_2$ של קרן האור בתווך בעל מקדם שבירה $ext{n}_1$ כמתואר באיור $heta_1$

עבור אוויר מתקבל מקדם שבירה 1 בדיוק של יותר מ 3 ספרות משמעותיות. לכן, עבור דסקה עם מקדם שבירה n שמסביבה אוויר מתקבל הקשר הבא מחוק סנל:

$$\sin(\alpha) = n\sin(\beta) \quad (3)$$

ניתן לראות מגיאומטריה כי:

$$\delta = \alpha + (N-1)(\pi - 2\beta)$$
 (4)

.2 מוגדר להיות אבור N מוגדר להיות אווית היציאה של הקרן בדסקה, ו $\delta(N)$ מוגדר להיות אווית היציאה עבור N מוגדר מתואר באיור אווית היציאה של הקרן בדסקה, ו עבורה δ עבורה δ עבורה δ עבורה δ עבורה δ עבורה δ עבורה אינימאלית. מהשוואת מינימאלית.

$$0 = 1 - 2(N - 1) \left(\frac{d\beta}{d\alpha}\right)$$
 (5)

: (3) יחושב באמצעות דיפרנציאציה ל $\frac{d\beta}{d\alpha}$

$$\frac{d\beta}{d\alpha} = \frac{\cos(\alpha)}{n\cos(\beta)} = \frac{\cos(\alpha)}{n\sqrt{1 - \sin(\beta)^2}} = \frac{\cos(\alpha)}{n\sqrt{1 - \sin(\alpha)^2}} = \frac{\cos(\alpha)}{n\sqrt{1 - \sin(\alpha)^2}} = \frac{\cos(\alpha)}{n\sqrt{1 - \sin(\alpha)^2}}$$

לאחר הצבה ב (5) מתקבל:

$$0 = 1 - 2(N - 1) \frac{\cos(\alpha_{min})}{\sqrt{n^2 - (\sin(\alpha_{min})^2)}}$$

:לאחר העברת אגפים והעלאה בריבוע

$$\frac{1}{4(N-1)^2} = \frac{\cos(\alpha_{min})^2}{n^2 - \sin(\alpha_{min})^2}$$

$$n^2 - \sin(\alpha_{min})^2 = 4(N-1)^2 \cos(\alpha_{min})^2$$

$$n^2 = (4(N-1)^2 - 1)\cos(\alpha_{min})^2 + \cos(\alpha_{min})^2 + \sin(\alpha_{min})^2$$

$$n^2 = (4(N-1)^2 - 1)\cos(\alpha_{min})^2 + 1$$

$$n = \sqrt{(4(N-1)^2 - 1)\cos(\alpha_{min})^2 + 1}$$
 (6)

קירוב פונקציה לפרבולה סביב <u>נקודת מינימום:</u>

 x_0 כאשר רוצים לבצע קירוב לפונקציה סביב נקודה, ניתן להשתמש בטור טיילור הקובע כי ערך הפונקציה ${
m f}$ סביב הנקודה הינו:

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} f^{(n)}(x_0) \cdot (x - x_0)^n$$
 (7)

כאשר מקרבים את הפונקציה בסביבה קטנה מסביב ל x_0 ניתן להתחשב רק באיבר המשמעותי הראשון. עבור נקודת מינימום באשר מקרבים את הפונקציה ליעד. ולכן האיבר המשמעותי הראשון יהיה הנגזרת השנייה ומתקבל $f'(x_0)=0$ מתקבל כי האיבר $f'(x_0)=0$

$$f(x) \approx f(x_0) + \frac{1}{2}f''(x_0) \cdot (x - x_0)^2$$
 (8)

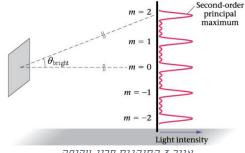
כלומר, עבור סביבה קטנה סביב נקודת מינימום מתקבל כי הפונקציה מתנהגת כמו פרבולה.

: סריג עקיפה

סריג עקיפה הינו רכיב המפצל קרן אור הפוגעת בו למספר קרניים בצורה מחזורית כפי שניתן לראות באיור 3. הסריג מורכב מסדקים קטנים שכאשר האור עובר דרכם נוצרות התאבכויות בונות והתאבכויות הורסות ולכן נוצרים שיאים. הסריג מפצל את קרן האור למספר שיאים כאשר הזווית של השיא ה n ביחס למרכז היא:

$$\sin\left(\theta_n\right) = n \cdot N^* \cdot \lambda \ (9)$$

. כאשר אורך הגל הפוגע בסריג מות סדקים למטר ו λ זה אורך הגל הפוגע בסריג כאשר N^*

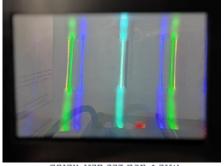

איור 3 התנהגות סריג עקיפה

 $[\]sin(x)^2 + \cos(x)^2 = 1$ לפי הזהות

 $^{^2}$ מנוסחה (3)

ניתן לראות בנוסחה כי הזווית תלויה באורך הגל ולכן כאשר עובר דרך הסריג אור המורכב ממספר אורכי גל הסריג יפצל את האור לפי גלים אלו. ניתן לראות באיור 4 כיצד הסריג מפריד את הצבעים מהמנורה כאשר $n=\pm 1$.

איור 4 מבט דרך סריג עקיפה

<u>מהלך ניסוי</u>

:רשימת ציוד חלק א

- לייזר •
- דסקה י
- 0.5° מד זווית ברזולוציה של •
- מסילה המובילה את הלייזר

איור 5 מערכת ניסוי חלק א

<u>כיול המערכת</u>

הלייזר יכוון כך שיפגע בדסקה בזווית 0 וייצא בזווית 180 מעלות לפי נוסחה (3). במהלך הניסוי בשלב בו נדרשו מספר מקסימלי של החזרות בדסקה נמצא לנכון להעלות את גובה הלייזר כך שיכוון במקביל לדסקה. בשלב הכיוון ניתן היה להבחין במריחה בקרן הלייזר עליה יורחב בעיבוד הנתונים.

בחלק א' של הניסוי ערכנו מדידות מארבעה סוגים:

- 1. נמדדה זווית היציאה עבור זוויות פגיעה שונות כאשר זווית הפגיעה התחילה מ 0 עד ל 50. המדידות התבצעו באינטרוולים של 5 מעלות כל פעם. בוצעה התאמה לינארית בין $\sin{(\alpha)}$ ל $\sin{(\alpha)}$ ולפי נוסחה (3) השיפוע שהתקבל באינטרוולים של 5 מעלות כל פעם. באמצעות נוסחה (4) עבור N=1.
- 2. הלייזר מוקם כך שהתקבל N=5, עבור כל אחת מחמש ההחזרות נמדדה זווית היציאה. בוצעה התאמה לינארית בין $\pi-2\beta$ הינו אווית היציאה לN-1 והשיפוע שהתקבל הינו
 - .3 N=3 ומקדם השבירה חולץ על ידי נוסחה (6).
 - 4. עבור N=3 נמדדה זווית הפגיעה α הגורמת ללייזר להישבר כך שלאחר 2 החזרות הוא יחזור לנקודה בה נשבר לראשונה, במצב זה יתקבל משולש שווה צלעות ולכן $\beta=60^\circ$. מקדם השבירה חולץ מנוסחה (3).

רשימת ציוד חלק ב:

 $570 \frac{1}{mm}$ סריג עקיפה עם סריג עקיפה •

- מנורת פליטת גז
 - סטנד •
- 0.1~cm סרגל ברזולוציה •
- $10^{-6}m$ מיקרומטר ברזולוציה

איוו 6 נועו כונ וולק ב (העדשה מוקמה על מנת להציג את המערכת בצורה טובה יותר אך לא שומשה במדידות)

כיול המערכת:

ראשית המנורה מוקמה באמצע שדה הראייה של הסריג. אדם התבונן מבעד לסריג העקיפה לעבר המנורה ומיקם את הסריג כך שהצבעים יהיו ברורים כמה שיותר. לאחר מכן, נמדד קוטר המנורה באמצעות מיקרומטר ומוקם סרגל בניצב לציר המנורה כך ששנתותיו מכוונות לעבר הסריג.

בעת המדידות אדם התבונן דרך הסריג ומדד את המרחק של כל צבע מדופן המנורה באמצעות הסרגל. לאחר מכן הזווית חושבה בעזרת טאנגנס של המרחק מהמרכז חלקי המרחק של הסריג מהמנורה והוצבה בנוסחה (9). אורכי הגל המרכיבים את האור הנפלט מהמנורה חולצו מהנוסחה ובעזרת אורכי גל אלו נמצא החומר ממנו מורכבת המנורה.

תכנון עיבוד נתונים:

עבור מדידת זווית, השגיאה מורכבת משגיאת מריחה ושגיאת רזולוציה ולכן³:

$$\Delta\theta = \sqrt{\Delta res^2 + \Delta spread^2}$$
 (10)

כאשר במעלות, השגיאה במעלות, השגיאה בחוברת עיבוד נתונים. זו השגיאה במעלות, השגיאה ברדיאנים באשר $\Delta res,~\Delta spread$ מחושבת על ידי הכפלת שגיאה זו ב $\frac{\pi}{180}$. שגיאת סינוס הזווית 1 :

$$dsin(\theta) = cos(\theta) d\theta$$
 (11)

M=2 השגיאה של זווית השבירה בהינתן זווית יציאה כאשר N=2 תחושב בעזרת נוסחה

$$d\beta = \sqrt{\left(\frac{d\alpha}{2}\right)^2 + \left(\frac{d\delta}{2}\right)^2} \quad (12)$$

: אותה מנוסחה כאשר מחלצים אותה מנוסחה מל חישוב חישוב חישוב חישוב חישוב חישוב חישוב השגיאה של חישוב השגיאה של חישוב הוישוב הוישוב הוישוב חישוב חישוב חישוב חישוב חישוב הוישוב חישוב הוישוב חישוב חישוב חישוב חישוב הוישוב הוישו

$$dn = \sqrt{\left(\frac{\cos(\alpha)}{\sin(\beta)}d\alpha\right)^2 + \left(-\frac{\sin(\alpha)\cos(\beta)}{\sin(\beta)^2}d\beta\right)^2} \quad (13)$$

: הינה מנוסחה מל n כאשר מחלצים אותה מנוסחה (δ) הינה

$$dn = \frac{(4(N-1)^2 - 1)\cos(\alpha_{min})\sin(\alpha_{min})}{\sqrt{(4(N-1)^2 - 1)\cos(\alpha_{min})^2 + 1}}d\alpha_{min}$$
 (14)

 $lpha_{min}=-rac{b}{2a}$, מחישוב נקודת מינימום לפרבולה, מחלצים את מחישוב נקודת מינימום

נוסחה 2.19 בחוברת עיבוד נתונים 3

 $^{^{4}}$ נוסחה 4.17 בחוברת עיבוד נתונים

$$d\alpha_{min} = \sqrt{\left(-\frac{db}{2a}\right)^2 + \left(\frac{b}{2a^2}da\right)^2} \quad (15)$$

שגיאת אורך הגל מנוסחה (9) הינה⁴:

$$d\lambda = \frac{\cos(\theta_n)}{n \cdot N^*} d\theta_n$$
 (16)

$$d\theta_n = \frac{\sqrt{\left(\frac{dx}{l}\right)^2 + \left(-\frac{x}{l^2}dl\right)^2}}{\cos\left(\frac{x}{l}\right)^2} \quad (17)$$

 $_{\cdot}$ יוס והמרחק מקצה המנורה ולכן שגיאתו $_{\cdot}$ חושב באמצעות חיבור של הרדיוס והמרחק

$$dx = \sqrt{dr^2 + ds^2}$$
 (18)

 $dx = \sqrt{dr^2 + ds^2} \ (18)$ הוא המרחק מקצה המנורה והוא חושב באמצעות סרגל אך הייתה מריחה על הסרגל לכן שגיאתו חושב באופן ${
m s}$.(10)

השגיאות של r,l חושבו באמצעות נוסחה 3.3 בחוברת עיבוד הנתונים עם הרזולוציה של המכשירים שמדדו אותם.

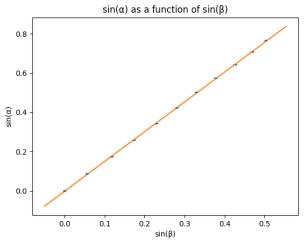
עיבוד תוצאות:

 $\sin(\beta)$ ל $\sin(\alpha)$ ההתאמה הראשונה היא התאמה לינארית בין

$$y = a_0 + a_1 x \ (19)$$

. כאשר מצופה כי a_0 יהיה שווה אפס

. אורך המדידות לlpha הייתה מריחה של מעלה ולזווית היציאה הייתה מריחה של מעלה וחצי

איור 7 התאמה בין סינוס זווית הכניסה לסינוס זווית השבירה

הערכים שהתקבלו עבור ההתאמה באמצעות תוכנת אדינגטון:

$$a_0 = -2.2 \times 10^{-3} \pm 1.8 \times 10^{-3}$$

 $a_1 = 1.5171 \pm 5.5 \times 10^{-3}$

 a_1 של היחסית השגיאה העבל עבור a_0 כמצופה. השגיאה היחסית של

$$\frac{\Delta a_1}{a_1} = 0.36\%$$

השגיאה היחסית נמוכה מה שמראה על דיוק מדידה גבוה. בגרף השארים יש התפזרות תוצאות סביב האפס בצורה אקראית דבר המראה על התאמה טובה. אולם, המדדים הסטטיסטים הינם:

$$\chi^2_{red} = 0.12$$
 $P - probability = 1.0$

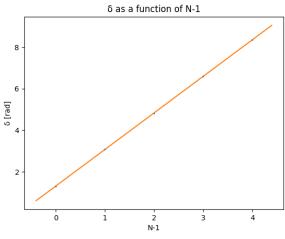
המדד אמור להיות קרוב לאחד אך הוא יצא יחסית נמוך דבר שיכול להראות על שגיאות גבוהות מידי שכן בחישובו χ^2_{red} χ^2_{red} גבוה מהטווח מצביע גם כן על כך שהערך אבור מהטווח מחלקים בשגיאות. הטווח הרצוי עבור P-probability

עבור התאמה זו התקבל:

$$n = 1.5171 \pm 5.5 \times 10^{-3}, \quad \frac{\Delta n}{n} = 0.36\%$$

נשווה תוצאה זו עם ההתאמות הבאות.

. α הווח איזה מצופה כי (19) כאשר פין וווית היציאה ל N-1 לפי וווית היא התאמה הייתה לינארית בין וווית היציאה ל α_0 לפי נוסחה לפי חייתה מריחה של 2 מעלות. מבידות בוצעו עבור זווית כניסה קבועה שהיא $\alpha=1.31\pm0.32\ rad$

N-1 איור 8 זווית היציאה כפונקציה של

: הערכים שהתקבלו עבור ההתאמה באמצעות תוכנת אדינגטון

$$a_0 = 1.3125 \pm 7.4 \times 10^{-3} \ rad$$

 $a_1 = 1.7610 \pm 3.0 \times 10^{-3} \ rad$

 a_1 עבור a_0 כמצופה. השגיאה איחסית של lpha עבור lpha עבור מאוד קרוב ל

$$\frac{\Delta a_1}{a_1} = 0.17\%$$

השגיאה היחסית נמוכה מה שמראה על דיוק מדידה גבוה. בגרף השארים יש התפזרות תוצאות סביב האפס בצורה אקראית דבר המעיד על התאמה טובה. המדדים הסטטיסטים הינם :

$$\chi^2_{red} = 0.82$$
 $P - probability = 0.48$

המדד אחד א קרוב לאחד ו הינו בטווח הינו בטווח אינו אחד ו אחד ו אחד ו אחד אינו בטווח הינו בטווח אינו אחד ו אחד ו אחד אחד ו על התאמה או התקבל: עבור התאמה או התקבל:

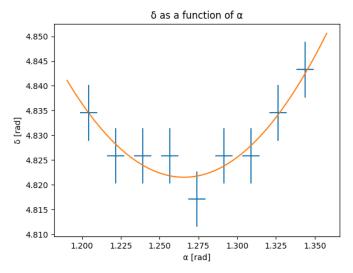
$$\beta = 0.6903 \pm 1.5 \times 10^{-3} \ rad$$

 $n = 1.52 \pm 0.13, \ \frac{\Delta n}{n} = 8.6\%$

נשווה תוצאה זו עם ההתאמות הבאות.

התאמה 3 הינה התאמה פרבולית בין זווית היציאה δ לבין זווית הפגיעה α . עבור כל המדידות הייתה מריחה של מעלה גם בזווית היציאה בין זווית היציאה ביווית הכניסה וגם ביווית היציאה ביוווית היציאה ביווית היציאה ביווית היציאה ביווית היציאה ביוווית היציאה ביווווית ביווווית ביווווית היציאה ביווווית היציאה ביווווית ביוו

$$y = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 \tag{20}$$

איור 9 גרף של זווית היציאה כפונקציה של זווית הכניסה

: הערכים שהתקבלו עבור ההתאמה באמצעות תוכנת אדינגטון

$$a_0 = 10.33 \pm 0.98$$

 $a_1 = -8.7 \pm 1.5$
 $a_2 = 3.44 \pm 0.60$

שגיאות יחסיות של הערכים:

$$\frac{\Delta a_0}{a_0} = 9.5\%$$

$$\frac{\Delta a_1}{a_1} = 18\%$$

$$\frac{\Delta a_2}{a_2} = 18\%$$

השגיאה היחסית גבוהה מה שמראה על דיוק מדידה נמוך. בגרף השארים יש התפזרות תוצאות סביב האפס בצורה אקראית דבר המעיד על התאמה טובה. המדדים הסטטיסטים הינם :

$$\chi^2_{red} = 0.29$$
 $P - probability = 0.94$

המדד χ^2_{red} קטן מ1 ו P-probability הינו גבוה אך בטווח הרצוי. דבר זה יכול להצביע על שגיאות גבוהות מידי ועל התאמה לא טובה.

עבור התאמה זו התקבל:

$$\alpha_{min} = 1.27 \pm 0.31 \, rad$$
 $n = 1.53 \pm 0.35, \quad \frac{\Delta n}{n} = 23\%$

ניתן לראות כי השגיאה היחסית גבוהה מהמדידות הקודמות יורחב על כך בדיון ומסקנות.

הדרך הרביעית בה נמדד מקדם השבירה היא באמצעות משולש שווה צלעות. נמדד כי זווית הכניסה המקיימת את המשולש הינה :

$$\alpha = 0.8715 \pm 0.0056 \, rad$$

ולכן יתקבל מקדם שבירה:

$$n = 1.5094 \pm 0.0074$$
, $\frac{\Delta n}{n} = 0.49\%$

בחלק ב נמדדו אורכי גל של צבעים שונים עבור 2 מנורות. במנורה הראשונה נמדדו גם המקסימום מסדר ראשון וגם המקסימום מסדר שני.

θ	$\Delta heta$	λ [nm]	$\Delta \lambda [nm]$	$\frac{\Delta \lambda}{\lambda}$
0.2227	0.0040	387.5	6.9	1.8%
0.2560	0.0041	444.3	7.0	1.6%
0.3156	0.0043	544.5	7.1	1.3%
0.3262	0.0043	562.1	7.2	1.3%
0.3780	0.0045	647.4	7.4	1.1%

טבלה 1 מדידות עבור השיא הראשון של מנורה 1

θ	$\Delta heta$	λ [nm]	$\Delta\lambda[nm]$	$\frac{\Delta \lambda}{\lambda}$
0.4470	0.0049	379.2	3.9	1.0%
0.4753	0.0051	401.4	4.0	1.0%
0.6359	0.0073	521.0	5.2	1.0%
0.6435	0.0075	526.3	5.2	1.0%

טבלה 2 מדידות עבור השיא השני של מנורה 1

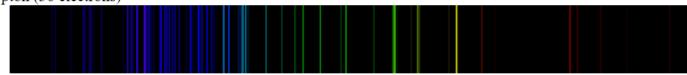
θ	$\Delta heta$	λ [nm]	$\Delta\lambda[nm]$	$\frac{\Delta \lambda}{\lambda}$
0.4470	0.0049	758.4	7.8	1.0%
0.3156	0.0043	544.5	7.1	1.3%
0.3262	0.0043	562.1	7.2	1.3%
0.3780	0.0045	647.4	7.4	1.1%

טבלה 3 מדידות עבור השיא הראשון של מנורה 2

כאשר משווים את אורכי הגל שהתקבלו בטבלה 1 לפליטת האור מאיור 10 ניתן לראות כי בטבלה התקבלו אורכי גל של צבע סגול, כחול, ירוק, צהוב, אדום ואלו הצבעים עם העוצמה החזקה ביותר באיור 10 ולכן הגז שהכי קרוב לתוצאות מהטבלה הוא קריפטון. בנוסף כאשר מסתכלים על איור 4 ניתן לראות כי צבע המנורה מאוד קרוב למנורת פליטת גז מקריפטון. במדידת השיא השני הצבע הצהוב והירוק שהתקבלו הם נמוכים ביחס לשיאם הראשון ולא היה ניתן לראות את האור האדום, דבר זה יורחב בדיון.

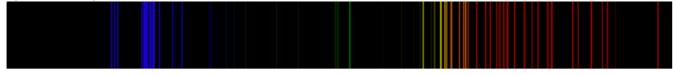
במנורת הגז השנייה יש שני אורכי גל אדומים, כאשר אורך הגל שמדדנו עבור אחד מהם הוא $758.4\pm7.8\,m$ שזה ממש בקצה הטווח הנראה לכיוון האדום (עבור השגיאה השלילית). דבר זה מצביע על כך שכנראה מדובר במנורת גז ניאון שכן ניתן לראות באיור 11 שרוב פליטת האור שלה היא בטווח האדום ויש בה גם צהוב שהתקבל גם כן במדידות.

Krypton (36 electrons)

איור 10 פליטת גלי אור של קריפטון

Neon (10 electrons)

איור 11 פליטת גלי אור של ניאון

דיון ומסקנות:

בחלק א בניסוי ניתן לראות שערכי מקדם השבירהשחולצו בכל המדידות קרובים זה לזה, דבר המאשש כי הערך חולץ נכונה בכל אחת מהמדידות.

P-probabilityו נמוך נמוך נמוך מדרים הראשונה הייתה התאמה לינארית בין $\sin(lpha)$ ל $\sin(lpha)$ הדרך הראשונה הייתה התאמה לינארית בין $\sin(lpha)$ ל $\sin(lpha)$ ל הערכת שגיאות מערדים מעידים מעידים על הערכת שגיאות פרמטרי ההתאמה קטנות מה שמעיד על דיוק מדידה. בנוסף שגיאות פרמטרי ההתאמה קטנות מה שמעיד על דיוק מדידה. בנוסף שגיאה ל P-probability קרוב ל 1 עמוד בטווח P-probability ל התקבלו P-probability ל פוד ובטווח

בהתאמה השנייה שהיא התאמה לינארית בין זווית היציאה ל N-1 התקבלו χ^2_{red} קרוב ל 1 ו נמוך ובטווח P-probability ונמוך P-probability המתאים לו. 2 המדדים מעידים על התאמה טובה מה גם שהן ערך P-probability והן ערך P-probability הערכים שנמדדו בניסוי, אולם ניתן לראות כי השגיאה היחסית של מקדם השבירה הינה מעל 5 אחוז. זוהי שגיאה גבוהה יותר מהשגיאה שהתקבלה בדרך הראשונה. ההתאמה שבוצעה בחלק זה בניסוי הייתה התאמה עם מספר קטן יותר של מדידות ולכן ייתכן שהפרמטרים שהתקבלו הם בעלי שגיאה גבוהה.

התאמה 3 הינה התאמה פרבולית בין זווית היציאה δ לבין זווית הפגיעה χ^2_{red} . מ שהתקבלו מעידים על שהתאמה פרבולית בין זווית היציאה δ לבין זווית הפגיעה χ^2_{red} . משגיאר הערכים שנמדדו בניסוי, אך התאמה לא טובה, שייתכן שגם כן נובעת משגיאות גדולות מידי שכן מקדם השבירה קרוב לשאר הערכים שנמדדו בניסוי, אך בעל שגיאה יחסית גבוהה מאוד. דבר נוסף שייתכן וגרם לשגיאה הגבוהה בדרך זו הוא שהתבצע קירוב לפונקציה בעזרת טור טיילור. קירוב זה נכון עבור סביבה קרובה למינימום אך מכיוון שלמד הזווית הייתה רזולוציה של δ . מעלות לא ניתן היה לבצע המון מדידות בסביבה קרובה מספיק לזווית המינימאלית.

בדרך הרביעית התקבל מקדם שבירה הקרוב לשאר הערכים שנמדדו והשגיאה נמוכה מאוד. למרות שהשגיאה נמוכה, שיטה זו אינה בהכרח הטובה ביותר שכן היא נסמכת על מדידה יחידה. כאשר מסתכלים על כל השיטות ניתן לראות כי הן הניבו תוצאות דומות מאוד אולם ישנן שיטות עם שגיאות גבוהות יותר או שיטות שמסתמכות על מדידות מעטות. לכן, כאשר רוצים למדוד את הערך של מקדם השבירה הדרך הכי טובה היא לבצע את כל המדידות בשיטות השונות ולקחת ממוצע.

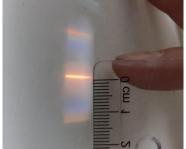
: עצות לשיפור

- הרמת המשטח עליו מונח הלייזר שכן כך הקרן לא תצא מעל העדשה לאחר מספר מועט של החזרות פנימיות.
 - שימוש בלייזר חזק יותר על מנת לראות יותר חזרות.
 - שימוש בחדר חשוך יותר על מנת לזהות את הזוויות בצורה יותר מדויקת.

בחלק ב ייתכן כי הערכת השגיאות הייתה בחסר שכן אדם המתבונן דרך סריג עקיפה מדד לפי ראייתו את השנתה עליה הוא ראה שיא מסוים, כלומר צבע כלשהו. דבר זה מסביר למה בחלק מהצבעים קיבלנו אורכי גל שאינם תואמים את הצבע שהצופה ראה בעת שמדד את מרחקו ממרכז האלומה. בנוסף, ייתכן כי האדם מסתכל דרך הסריג בזווית מסוימת מה שיכול לגרום לעיוות התמונה ובכך למדידות לא מדוייקות. המנורה היא צינור בעל רוחב מסויים ולכן האור היוצא ממנה אינו נקודתי, מה שיכול להשפיע על המרחקים שנמדדו שכן עבור המרחק שנמדד ממרכז המנורה צריך להתאים את מרכז האור דרך הסריג אך האור נמרח. עבור הראשונה נמדדו אורכי הגלים גם עבור השיא הראשון וגם עבור השיא השני. ניתן לראות כי עבור השיא השני התקבלו מדידות פחות איכותיות דבר זה נובע מכך שככל שהשיאים מתרחקים מהמרכז הם חלשים יותר מהשיאים הקרובים למרכז ולכן יותר קשה לאדם המסתכל דרך הסריג להבחין היכן האור וגם לא תמיד כל הצבעים שניתן היה לראות בשיא הראשון יופיעו בשיא השני אם היו יחסית חלשים בשיא הראשון כפי שקרה עם הצבע האדום.

גורם נוסף שיכל להשפיע על התוצאות הוא יינון המנורות. ככל שהמנורות מתחממות יש אנרגיה גבוהה מספיק על מנת לשחרר אלקטרונים לרמות אנרגיה גבוהות יותר. כאשר האלקטרון יורד חזרה לרמת האנרגיה המקורית שלו הוא פולט פוטון, אורך הגל של הפוטון הוא למעשה הצבע אותו אנו רואים.

דרך נוספת בה ניתן למדוד היא הדרך המוצגת באיור 6, הצבת עדשה ממרכזת כך שניתן יהיה לראות את פיזור האור על משטח המונח מאחורי הסריג. בדרך זו היה קשה להפריד את הצבעים השונים מכיוון שהללו היו מאוד קרובים אחד לשני ונמרחו על פני מספר גדול של שנתות הסרגל כפי שניתן לראות באיור 12. בנוסף, דרך זו מצריכה עדשה ממרכזת מה שמוסיף משתנים למדידה כגון מוקד העדשה ולכן הוחלט שלא להשתמש בשיטה זו.

איור 12 פיזור אור על מסך

: עצות לשיפור

- ניתן לשנות את אופן המדידה כך שבמקום שהאדם המסתכל דרך הסריג ינסה למצוא את השנתה המתאימה בסרגל הוא יצייר את הנקודה בה האור פגע ולאחר מכן למדוד את המרחק.
 - להדליק את האור לסירוגין על מנת למנוע התחממות.

נספחים:

נתונים לאדינגטון:

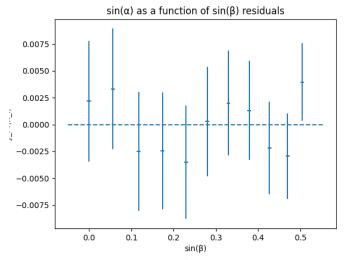
sin(β)	dsin(β)	sin(α)	dsin(α)
0	0.004878	0	0.005633
0.056693	0.00487	0.087156	0.005612
0.117537	0.004845	0.173648	0.005547
0.173648	0.004804	0.258819	0.005441
0.2292	0.004748	0.34202	0.005293
0.279829	0.004683	0.422618	0.005105
0.329691	0.004606	0.5	0.004878
0.378649	0.004515	0.573576	0.004614
0.426569	0.004412	0.642788	0.004315
0.469472	0.004307	0.707107	0.003983
0.503 774 שונה	0.004214 ההתאמה הרא	0.766044 13 נתונים של 13	0.003621 איזד

N		dN	δ [rad]	dδ
	0	0.001	1.308997	0.010387
	1	0.001	3.080506	0.010387
	2	0.001	4.825835	0.010387
	3	0.001	6.606071	0.010387
	4	0.001	8.3514	0.010387

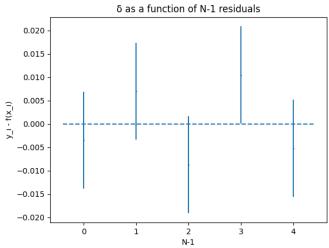
איור 14 נתונים של ההתאמה השנייה

α [rad]	dα [rad]	δ [rad]	dδ
1.204277	0.005633	4.834562	0.005633
1.22173	0.005633	4.825835	0.005633
1.239184	0.005633	4.825835	0.005633
1.256637	0.005633	4.825835	0.005633
1.27409	0.005633	4.817109	0.005633
1.291544	0.005633	4.825835	0.005633
1.308997	0.005633	4.825835	0.005633
1.32645	0.005633	4.834562	0.005633
		4.843289 15 נתונים של	

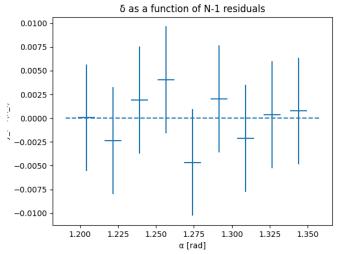
<u>: גרפי שארים</u>

איור 16 גרף שארים של ההתאמה הראשונה

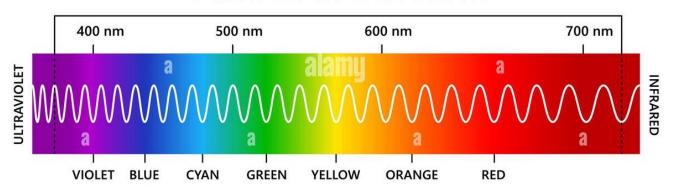

איור 17 גרף שארים של ההתאמה השנייה

איור 18 גרף שארים של ההתאמה השלישית

VISIBLE SPECTRUM

איוד 19 ספקטרום האר הנראה

איור 20 מנורת פליטת גז קריפטון